

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Et Tertio. De his Quae Fiunt In infimo Transformationis modi descendenti.
Paraphrasis XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

videndo illustrat, illustrando perficit: interea amatiuam vim tam subtiliter alliciens, vt videndo Pulchrum ita subtiliter à consortio diuinæ naturæ afficiatur, vt quodammodo operationes substantiæ separatae attingat, & adæquatè, id est, tam spiritualiter diligat, sicut intelligit; toto hominis composito in

pace silentique gaudio, sibi proportionatis modis confluyente; idque tamdiu, quoadusque constanter animaduertat, sese ob continuum descensum ad infimam regionem deuenire: quo facto, ad ea, quæ sequenti paraphrasi dicuntur, transeundum erit.

ET TERTIO

DE IIS QUÆ FIUNT IN INFIMO TRANSFORMATIONIS MODI DESCENDENTIS.

PARAPHRASIS DVODECIMA.

Gratia Dei diffusa a est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis. ac si diceret, sicut in summo spiritus proprius ad altiora se non admittebatur, ita & in spiritu proprio, inferioris hominis machina tanquam ab eminentiori se, substare cogebatur. descensu ergò Transformationis declinante, spiritus proprius non amplius in media; sed infima regione viuere, & degere habet: ita vt ipsa quoque hominis inferioris circumferentia, proportionatis sibi modis, & actionibus spiritualibus diuinis coniungatur, percipiatque, quam intimè gratia Dei diffusa sit in cordibus nostris per spiritum sanctum, qui datus est nobis: pro vt in sequentibus dicendum est. &

- I. *Propria operatio quamdiu in infimo Transformationis descendens versatur, est silentij mystici quietæ fruitio.*
- II. *Obumbratio diuina fruitionis in homine inferiori viuacissima quiete possidetur.*
- III. *Plena fruitione continuo descendit, quousque, sicut spiritum diuinum, ita & spiritum proprium supra se in alto videat.*
- IV. *Remittente lumine Transformationis, descensus in profundo habitationem constituit.*

a Rom. 5.

- V. *Obumbratione fruitionis silentiosè in abyſſo interioritatis paulatim diſparente, ſpiritus admiratio ſubſequitur.*
- VI. *De ſpirituali profectû, duratione & tranſitu ad ſtatum Transformationis modi aſcendentis.*

ARTICVLVS PRIMVS.

Propria operatio quamdiu in infimo Transformationis aſcendentis verſatur, eſt ſilentij myſtici quieta fruitio.

Perambulauimus terram, & ecce omnis terra habitatur, a & quieſcit. ac ſi diceret, ô pia anima, quam admirabilis, & grata nimis eſt illa hominum concordia; totus enim mundus diligenter à nobis viſitatus, altum ſilentium tenet, non quidem ex eo quod pauci homines in illo ſint, fortè bello, fame, & peſte ſublatis; ſed quod terra habitetur, & hominibus plena ſit. atque vnanimi conſenſu omnes quieſcunt, nemo clamat, diſcordias excitat nemo; ſed pace vniuerſali delectantur ſinguli. verùm quam longè felicior eſt illa animæ quies, in qua omnis terra inordinata affectione olim turbata, nunc autem pacatiſſima ſubiectione ſilet, ac inferiores vires ſuperioribus ſubiiciuntur integrè, rationiſque imperio; ſicut etiam inſtinctui Spiritus Sancti promptè, & hilariter obediunt: & hoc quidem non aliundè, quam ex abundanti amicitia Dei, omnes totius compositi humani potentias bene-afficiente, vîq; ad ipſum corpus, quod ſuo, ſibiſque proportionato modo, reficitur, gaudet, & oſſibus ſuis omnibus dicit, Do-

mine quis ſimilis tibi? ſicut ergò in ſupremo ſpiritus diuini pia anima fertur circa Deum vt excelſum, & ſuperexaltatum; in medio autem, vt circa magnum; ſic iam in hac infima regione, circa Eum verſatur vt paruum, & collecta, ac ſilenti ratione circumuolutiones myſticas operatur, perficitque, tam diu, quouſque ad abyſſorum infinitatem descendendo, diuinæque ſapientia latibula profundè ſcrutando; tandem à ſummo Transformationis modi aſcendentis, per medium ad infimum vſque pertranſeat. pro vt articulatè hic conſequenter explicabimus.

Obumbratio diuinæ fruitionis in homine inferiori viuaciſſima quiete poſſidetur.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Pater Sancte, ego pro eis rogo, vt habeant gaudium meum b impletum in ſemetiſiſ. ac ſi diceret, ô pia anima, tanta eſt diuini amoris in ſe diligentem communicatio, vt ei non ſatisfiat, ſi per promiſſionem vitæ æternæ conſoletur, aut per eam, quæ vera eſt fides, aut quæ eſt obiecti, & tendentiæ in bonum à ſe diſtinctum, aut quod modo adſit, modo abſit; ſed vt in ſemetiſiſ gaudium diuinum habeant imple-

a Zach. 1. b Ioan 17,

impletum. sicut medicus non in alio sano, sed in semetipso propriam sanitatem habet, possidet, eamque contemplando perficit, de ea gaudente. imò ex eo potissimum gaudium (quod est perfecta boni proportionati consecutio) suam originem in pia anima trahit, quod consortio diuinæ naturæ vitaliter in intimo spiritus afficiente, sicut à propria vita, sensu, & respiratione sit induta; quin imò etiam impleta, quo scilicet ipsum corpus, cor, & caro eius exultent in Deo viuo. Vndè etiam felicissimum illud silentium, (de quo tanta existunt apud mysticos encomia) hoc loco non per modum actus transeuntis; sed permanentis ad exercitium actus, pacem, & concordiam præbens, tam validè inferioris hominis vires, ac totius hominis cõpositum penetrat, ordinat, suauiterque afficiendo disponit, vt felicissimam resurrectionem corporum prælibare videatur. cum enim summa illa, & quasi violenta in spiritu diuino, & proprio viuacitas remiserit, tum & ipse inferior homo sibi conformi fruitione afficitur, ad quam prius non poterat admitti: cum modus in spiritu diuino, aut proprio existendi fuerit nimis eleuatus, & cui inhabitat corpori improporcionatus. quod tamen non ita accipiendum est, ac si inferior homo in regione spiritus diuini, & spiritus proprii nil ex abundantia superiorum virium influxus susceperit, cum hoc vel maximè factum sit; sed, quod non tam familia-

riter, & vt in propria, & sibi proportionata, infimaque hac regione hoc ipsum contigerit.

Iam verò pro actus exercitio, obumbratio diuinæ fruitionis, quæ hic viuacissima quiete possidetur; vt præambulum, & vitalis bene in Deo afficiens dispositio deferenda est; dein libero, & soluto spiritu ad eum, qui his longè præstat, internus visus dirigendus erit, siue hic sursum, siue deorsum, dextrorsum, vel sinistrorsum inclinet, ac ibidem videndo paulatim similibus motuum, seu tendentiarum imagines, & notitias deserat, protinusque ad diuinum pulchrum videndum conuertat, spiritualiter illustret, amoris autem præstantia mentis actiones transcendens diuino bono indicibiliter iungatur; interea sic continuò descendendo, vt tamen ab eo quem diligit anima non separetur, pro vt hic consequenter ostendimus.

Plena fruitione continuò descendit, quousque sicut spiritum diuinum; ita & spiritum proprium supra se in alto videat.

ARTICVLVS TERTIVS.

OMnem a creaturam, que in caelo est, & super terram, & sub terra, & que sunt in mari, & que in eo, omnes audiui dicentes: Sedeni in throno, & Agno, benedictio, & honor, & glo-

Gloria, & potestas in secula seculorum. ac si diceret, ô pia anima, quam completa est illa latititia, & Dei perfecta laus, in qua vnanimi consensu, omnia quæ sunt, Deum benedicunt; non tantum ista, quæ ex natura sua perfectiora, elevata, & in cælo sunt; sed etiam media, quæ scilicet super terram sunt; imò etiam infima, quæ nimirum sub terra sunt: quin imò etiam illa, quæ in mari sunt, & infatigabili commotione agitantur. ita, vt aspectus ille mentis, ad euagationem pronus, & molestia, quæ ex distractionibus oriri, & tanquam in mari tumultuoso animales appetitus inquietare solet, adhuc in plena quietâ, silentio, ac fruitione persistant; licet spiritus diuini, & spiritus proprii regionem iam supra se deseruerit, & ad illa, quæ sub terra, & inferioris sunt situs indies magis descendat. quo ita nimirum discat, Diuinitatis extensionem vbique, & à quacunque re (pro cuiusque conditione) honorem, & gloriam exigere, solemque suum oriri facere super omnes interioritatis modos, quibus omnibus mobilibus mobilior sapientia, sapida illa fruitione se communicare voluerit; æquè amicè, ac familiariter in infimis, ac in medijs, quam summis. plena ergò illa conformitas interioritatis, ad inferiorem hunc descensum hoc præstat; vt & hic diuina maiestas adsit, bonitatisque suæ vitales bene-afficientias distribuat; non

obstante eo quod regiones tam spiritus diuini, quam spiritus proprii, supra se disparuisse agnoscat.

Ad actus exercitium autem quod attinet, ipsa conformitas, & consensus in descensum, seu profundioris mentis situm, extensionemque, & quidquid simul vitalis in Deo bene efficientiæ possederit; hoc ipsum totum, & simul, vt præambulum, & imperfectum quid deserat; dein, vt poterit, amica, ad Eum, qui his longè præstat tendentia, secundum adæquatum visum, & motum, id est, vt non plus amet, quam intelligat, nec plus intelligat, quam amet; mentale exercitium instituat, & silentiosa admodum, ac subtili vita in Deo viuat, alatur, eorum quæ circa se sunt oblita. & hæc quanta industria, & ad interiores vicissitudines conformitate fieri debeant, consequenter dicemus.

Remittente lumine Transformationis, descensus in profundo habitationem constituit.

ARTICVLVS QVARTVS.

Vid lucidius a sole, & ipse deficiet.
 Q ac si diceret, ô pia anima, licet quis vixerit multis annis, & in his omnibus delectatus fuerit, meminisse debet tenebrosi temporis; quodque
 omnia

omnia sub cœlo suis concludantur spatijs, ac naturalis inconstantia iura obferuent, idque ad ipsius solis vsq; splendorem, qui in tempore suo deficiet; quamuis ipso lucidius nihil sit in tota mundi machina. & pari quidem modo circa tua interiora fieri debere obserues velim; licet enim dum in summa spiritus diuini, & media spiritus proprii regione non posses credere vnquam futurum eiusmodi, quem ab aliquo tempore, & nunc maximè sentis, super splendentis diuinæ illustrationis defectum; hoc ipsum tamen præsens remissio, & inferior in quo habitas, viuis, & operaris, mentalis situs, satis in praxi euincit; ita vt sub collecta ratione, & eo modo, quo Deus paruus esse dicitur, humili, & intra teipsam absconditè, ceu in centro, & puncto in infinitum diuisibili; te ei coniungere habeas, cuius circumferentia nusquam, & centrum vbique est. & certè vt hoc ipsum experiaris, quod scilicet diuina circumferentia sit nusquam, cum iam eius extensio, (siuè secundum altitudinem, siuè sublimitatem, seu excedentem magnitudinem accipiatur) disparuerit, centrum autem eius sit vbique; hoc nusquam melius, & ad viuum perfectius experiri licebit; quam hoc loco, quando lumen Transformationis, ex continuo descensu remississe, diutina experientia repertum fuerit; ita vt in præsentiarum habitationem tuam, in ipso profundo constituere debeas: in quo etiam quantò intimius visum, circumferentiam, & quidquid in sanctis

a Psal. 44.

imaginibus (quæ diuinæ essentia quasi particulæ quædam resulant) inuenitur, depresseris; tantò pacatiori silentio in centro spiritus tui, punctum infinitum, & indiuisibile diuinitatis, vitali gustu, benignè suscipies.

Quod ergò remittente lumine Transformationis, ex continuo descensu in profundo habitationem tuam constituas, & circa Deum sub collecta ratione procedas, & prout Paruus consideratur, hoc ipsum totum sit tantum præambulum, imperfecta operatio, proxima tamen dispositio ad exercitium actus. pro quo (postquam hæc omnia deserueris) silentiosè, & spiritali visu, illum qui his omnibus longè præstat, intuearis, eiusque pulchrum videndo, & bonum amando; vt potes, intimè oportet constringas, & constringendo renoues, foueas, ac fruaris, idque sub collecto Nunc, & Paruo, ad minima quæque: pro vt constabit ex sequentibus,

Obumbratione fruitionis silentiosè in abisso interioritatis paulatim disparente, spiritus admiratio subsequitur.

ARTICVLVS QVINTVS.

Abyssus a abyssum inuocat in voce cataractarum tuarum. Ac si diceret, ô pia anima, sicut ille, qui in profundissimam vallem descendere habet, cum aliquo tempore ad inferiora deuenierit; ille quidem si supra se aspiciat, se ad profunda descendisse videbit: at si ad inferiora oculos dirigat, abyssum aliam sibi

li

sibi

sibi substratam animaduertet, nec profundum finem, aut fundum reperiet; nisi post varios descensus tandē iter suum absoluat, non sine tristi, & timida suffuratione, ex voce cataractarum, aquarumque defluentium, & perstreptentium, contracta, ita prorsus tibi eneniat oportet, priusquam à summo cœlo egressio tua vsque ad inferiora terræ, & obumbrationis, diuinæque; fruitionis disparentiam deueniat. hinc etiam silentiosè, & penè inaduertenter indies magis, magisque se elongat interior benè ordinata harmonia superiorum, & inferiorum potentiarum, tanquam non amplius, ea quæ prius, diuinæ fruitionis obumbratione contutata; qua tamen hucusque ex abundantia à superioribus in inferiores vires influxu, veluti in cucumerario, ab æstu inordinatarum passionum protegebatur; vnde etiam muscitare incipit humanæ naturæ miseria, nuditasque, nec non admirabunda subcogitare, quid de hac tam vacua interioritate tandem futurarum sit.

Quapropter ad exercitium actus, loco præambuli, & operationis imperfectæ, sint hæc omnia; scilicet quod obumbratio diuinæ fruitionis indies magis deficiat; quod inordinatæ passiones quodammodo sentiantur, aut saltem pia anima vicinè ad cor, vnde exire possunt cogitationes malæ, deducatur; quodque inferior homo, quid tandem futurum sit, admiretur; hæc inquam & similia stent loco suo in pace bona: dein collecto visu, silentiosè admodum,

a Vt habetur art. seq. b Prov. 20,

Spiritualis oculus ad eum dirigatur, cuius centrum vbiq̄ue est, circumferentia autem nusquam, ibique aspiciendo diuinum Pulchrum, & Bonum, eo etiam fruatur, & renouando tam visum, quam indè productum amorem, fruitionem continuet; ac etiam toto successu, habere, sentire, & viuere benè contenta persistat, etiam si (interea quod abyssus abyssum inuocando) indies ad inferiora tam profundè descendat, vt in exercitio actus non plus de Deo sensibiliter afficiatur, quam sit ipsa simplex de Deo cogitatio, hoc ipsum namque spiritualis amoris profectus, secundum suam perfectionis lineam consideratus omninò expetere a videtur, vnde licet hic continuò procedatur medio nō eleuato; sed collecto, paruo, & tandem in minimo quodammodo puncto; in re tamen, & pro vt ipsa vniuersionis coniunctio, in spiritu post omnium similium desertionem contingit, tam perfectè operationes mysticæ formantur, vt aliter fieri nec possint, nec debeant ordinario cursu, (etiam domini sapientiæ supernaturalis) spectato, quam verò perfectò, & tamen lento progressu hæc contingant, priusquam modus Transformationis descendens mutetur, iam consequenter dicemus,

De spirituali profectu, duratione & transitu ad statum Transformationis modi ascendens.

ARTICVLVS SEXTVS.

Lucerna Domini b spiraculum hominis, qua inuestigat omnia secreta ventris. Ac

Ac si diceret, ô pia anima, supereminens illa Dei charitas, quæ tanquam lucerna altissimi, super caput tuum splendè ardebat, & cœlica illa sanitate afficiebat; ita ut te Deus custodiret, spiritu suo te obumbrans, quousque deficere videreris, terre non sustinens præ nimis ad visionem patriæ propè accedentibus delicijs, (quæ ex consortio diuinæ naturæ profluere solebant, ea, qua hucusq; toto statu Transformationis modi descendenti ostensum est, ordinata variatione) hæc, inquam, charitas secundum spiritualem profectum, tam altam in te radicem fixit, ut sit quodammodo sicut proprium tuum spiraculum, & halitus; sine quo non potes vivere, quique ex imis visceribus tuis emittitur, & vsque ad cordis intima latibula penetrat, nec quidquam etiam minutissimum præterit, quoad usq; ex toto quidquid ex modo descendenti Transformationis, etiam vel modicè afficit, ex integro consumat. linea enim maioris radicationis in charitate, sicut ad minutissima, (tanquam ad quædam diuinæ bonitatis vestigia) sese extendit: ita & spiritualis profectus augmentum in maximè infimis docet inuenire, fovere, & gaudere in eo, qui ita in se summus, omnibusque alijs longè, & in infinitum præstantior est, ut simul etiam cum simplicibus sit sermocinatio eius; ac in minimis, vel per vnicam stillam

magnitudinis eius, tota spiritus nostri capacitas, plenariè satiatur.

Iam verò priusquam vnus talis integer à summis per media, ad infima vsque descensus, per intermedias regiones, vbi, ac situs mentales, innumerabilesque operationes, seu verba mystica finiatur; & vnum quodammodo verbum affirmatiuum, quo Deum omnia supereminenter esse quibusdam minutis loquutionibus continuè dicebat, perfectè absoluat: facillè octo, decem, vel plures annos effluxisse mirabitur ille, qui tam in se, quam in alijs, diutina experientia perspicax factus, pretiosum à vili separare didicerit: attamen si quæ pia anima nullis publicis occupationibus impedita, libero, & soluto spiritu, ac supereffluenti amoris magnitudine mysticæ exercitationi vacare possit, faciliùs quoque ac citiùs vnum talem descensum absoluet.

His igitur peractis, ita ut amplius fruitionis, obumbrationisue diuinæ super sit nihil, & naturæ pondus reuixerit; vitalis autem illa bene-afficientia, quæ ceterum sanitas propria in seipsa, & ut connaturalis præexistebat, constanter, & perseveranti duratione defecerit, ac etiam fragilitatis humanæ blandimenta, & inferioris hominis iura iterum subire debeat: ad ea quæ in statu Transformationis modi ascendenti hic consequenter dicuntur, transeundum est.